

บทที่ 1

บทนำ

ความสำคัญและความ เป็นมาของการตรวจสอบการดำเนินงาน

ประเทศไทยในฐานะที่เป็นประเทศกำลังพัฒนา รัฐบาลจึงมีแผนงานและโครงการในด้านต่างๆ มากมาย เพื่อพัฒนาประเทศ การจัดสรรและการใช้ทรัพยากรตามโครงการต่างๆ ให้เกิดประโยชน์อย่างเต็มที่ เป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่ง รัฐบาลจึงต้องอาศัยระบบการวางแผนและการควบคุมที่เหมาะสม โดยใช้เทคนิคด้านการบริหาร คือ การนำระบบงบประมาณแบบแผนงาน (Programme Budgeting System) มาใช้ในการวางแผนและจัดสรรทรัพยากรด้านการเงิน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้เกิดการจัดสรรงบประมาณเป็นไปอย่างประหยัดและมีประสิทธิภาพ กับให้มีการตอบสนองต่อวัตถุประสงค์และ เป้าหมายที่กำหนดไว้ในแผนพัฒนา เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และที่สำคัญต่อกระบวนการควบคุมการบริหาร คือการประเมินผล ที่จะทำให้ผู้บริหารโครงการได้ทราบว่า งานหรือโครงการที่กำลังดำเนินการอยู่นั้น เป็นไปตามวัตถุประสงค์และ เป้าหมายที่วางไว้หรือไม่ มีอุปสรรคขัดขวางต่อความสำเร็จของโครงการ เพื่อให้ผู้บริหารได้พิจารณาปรับปรุงการดำเนินงาน อันจะนำไปสู่ความสำเร็จของโครงการตามระยะเวลาที่กำหนดไว้ การประเมินผลอาจจัดทำขึ้นภายในหน่วยงานที่รับผิดชอบหรือโดยหน่วยงานภายนอก

การประเมินผลที่ดีจะมีประโยชน์ในด้านการควบคุมและสนับสนุนให้โครงการต่างๆ ของรัฐบาลดำเนินไปตามวัตถุประสงค์ และสอดคล้องกับแผนพัฒนา เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และยังเป็นแนวทางในการวางแผนและกำหนดงบประมาณที่จะดำเนินการต่อไปข้างหน้า รัฐบาลได้ เห็นความสำคัญของการประเมินผล โดยเฉพาะการประเมินผลโดยผู้ประเมินผลภายนอก ซึ่งไม่มีส่วนเกี่ยวข้องโดยตรงในการกำหนดแผนและการจัดสรรงบประมาณ และมีความเป็นกลางในการแสดงความเห็นอย่างเต็มที่ ดังเช่น สำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน ซึ่งเป็นหน่วยงานอิสระที่ทำหน้าที่ตรวจสอบบัญชี รัฐบาลได้ เล็งเห็นความสำคัญในการประเมินผล จึงมีนโยบายขยายขอบ เขตการตรวจสอบให้กว้างออกไปกว่าการตรวจสอบทางการเงินและการบัญชี โดยการประเมินผลให้ทราบถึงประสิทธิผล ประสิทธิภาพ ความประหยัด และความคุ้มค่า ของการดำเนินงานตามโครงการต่างๆ ในภาครัฐบาล สำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน เรียกการตรวจสอบนี้ว่า "การตรวจสอบการดำเนินงาน" (Performance Audit)

สำนักงานตรวจเงินแผ่นดินได้ เริ่มมีการศึกษาและทำการตรวจสอบการดำเนินงานมานานแล้ว แต่ไม่ได้มีการกำหนดไว้ในพระราชบัญญัติการตรวจเงินแผ่นดินว่า มีหน้าที่ในการตรวจสอบการดำเนินงาน การตรวจสอบการดำเนินงานในระยะแรกจะเป็นการเน้นในเรื่อง การพิจารณาประสิทธิภาพและความประหยัดของการใช้จ่ายเงิน กล่าวคือ พิจารณาว่าสิ่งของหรือบริการที่ซื้อมานั้นใช้งานได้ดีตามนโยบายของทางราชการหรือไม่ เช่น ครุภัณฑ์ที่ส่วนราชการซื้อจะต้องอยู่ในสภาพที่ดี มีสมรรถภาพในการใช้งานได้ดี และราคาไม่แพงเกินไป เป็นต้น¹ จนกระทั่งได้มีการยกเลิกพระราชบัญญัติว่าด้วยคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ.2476 และประกาศใช้พระราชบัญญัติการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ.2522 จึงได้มีการกำหนดภาระหน้าที่ของสำนักงานตรวจเงินแผ่นดินให้มีหน้าที่ในการตรวจสอบการดำเนินงานไว้ตามมาตรา 7 (3) ว่า "...และอาจตรวจสอบการใช้จ่ายเงินและการใช้ทรัพย์สินอื่น และแสดงความเห็นว่าเป็นไปตามวัตถุประสงค์ เป็นไปโดยประหยัด ได้ผลตามเป้าหมายและมีผลคุ้มค่าหรือไม่"²

กล่าวได้ว่าภาระหน้าที่อันหนึ่งของสำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน คือ ทำการตรวจสอบเพื่อหาข้อสรุปหรือเพื่อแสดงความเห็นว่าการดำเนินงาน การใช้จ่ายเงิน และการใช้จ่ายทรัพย์สินของโครงการหรือหน่วยงานต่างๆ เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและตามวัตถุประสงค์ที่ได้ตั้งไว้หรือไม่อย่างไร งานเหล่านี้ให้ผลตามเป้าหมายหรือไม่ ตลอดจนเสนอแนะทางเลือกในการแก้ไขข้อบกพร่องในการดำเนินงานโครงการ ทั้งนี้ เพื่อช่วยให้การปฏิบัติงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และมีประสิทธิภาพ โดยปกติการตรวจสอบการดำเนินงานมักจะต้องกระทำควบคู่ไปกับการประเมินการปฏิบัติตามกฎระเบียบ กฎหมาย หรือมติคณะรัฐมนตรีด้วย โดยเฉพาะอย่างยิ่งกฎหมาย ระเบียบต่างๆ ซึ่งมีวัตถุประสงค์ที่ควบคุมให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและตรงวัตถุประสงค์³

¹ สำนักงานคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน, รายงานกิจการประจำปี พ.ศ.2505 (พระนคร: รพ.รณเภา, 2506), หน้า 30.

² พระราชบัญญัติการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ.2522, ราชกิจจานุเบกษา ฉบับพิเศษ เล่มที่ 96 ตอนที่ 27 วันที่ 28 กุมภาพันธ์ 2522, หน้า 3.

³ สำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน, คู่มือการตรวจสอบการดำเนินงาน (กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2531), หน้า 1-9.

หลังจากที่ประกาศใช้พระราชบัญญัติการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. 2522 ได้มีผู้เชี่ยวชาญด้านการตรวจสอบการดำเนินงานจากต่างประเทศโดยความช่วยเหลือของ UNDP (United Nation Development Program) มาให้คำแนะนำและได้ให้แนวคิดไว้ว่า การตรวจสอบการดำเนินงานจะต้องชี้ให้เห็นถึงผลการดำเนินงานที่แท้จริงขององค์การหรือโครงการหนึ่งๆ เป็นอย่างไร โดยพิจารณาถึงระบบการบริหารงานภายใน ได้แก่ ระบบการวางแผน ระบบการงบประมาณ การบัญชี การบริหารบุคคล และการจัดสายการบังคับบัญชาว่าเป็นไปตามบรรทัดฐานที่ควรจะเป็นหรือไม่ โดยวินิจฉัยตามหลักวิชาชีพเป็นหลักเกณฑ์ในการตรวจสอบ นอกจากนั้นจะต้องทำการประเมินผลความสำเร็จของโครงการ โดยใช้วัตถุประสงค์เป็นหลักเกณฑ์ในการวัดผล การตรวจสอบจะคำนึงถึงความเป็นไปได้ของวัตถุประสงค์ และความสามารถของหน่วยงานที่จะบรรลุวัตถุประสงค์⁴

ต่อมามีคณะที่ปรึกษา PAS (Public Administration Service) ได้ให้คำปรึกษาและแนะแนวทางในการตรวจสอบการดำเนินงานว่า การประเมินผลการดำเนินงานคือ กระบวนการเปรียบเทียบผลการดำเนินงานจริงกับมาตรฐานผลการดำเนินงาน และทำการประเมินความประหยัดและประสิทธิภาพ โดยพิจารณาคูความสูญเสีย และค้นหาข้อตรวจพบตามประเด็นปัญหาที่ตั้งไว้ และศึกษาถึงสาเหตุของความไม่มีประสิทธิภาพ ไม่ประหยัด และไม่มีประสิทธิผล⁵

นอกจากนี้ยังมีผู้ให้แนวความคิดในเรื่องนี้ว่า การตรวจสอบการดำเนินงาน คือการทบทวนความพึงประสงค์ด้านต่างๆ ของการดำเนินงาน โดยมุ่งค้นหาและพิสูจน์สาเหตุ รวมทั้งพิจารณาและเสนอแนะทางเลือกในการแก้ไขข้อบกพร่องในการดำเนินงาน การทบทวนความพึงประสงค์ของการดำเนินงาน อาจครอบคลุมเฉพาะด้านใดด้านหนึ่ง หรือหลายด้านดังต่อไปนี้⁶

⁴ สำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน, คู่มือการตรวจสอบการดำเนินงาน (กรุงเทพฯ: กองวิชาการสำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน, 2525)

⁵ คณะที่ปรึกษา PAS, แนวการตรวจสอบการดำเนินงาน, แปลโดยกองวิชาการสำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน (กรุงเทพฯ: กองวิชาการ สำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน, 2526) หน้า 5-1 ถึง 7-1.

⁶ นายประธาน คาบเพชร, ความเข้าใจเกี่ยวกับการตรวจสอบการดำเนินงาน (เอกสารนี้จัดทำเสนอต่อที่ประชุมสัมมนา เรื่อง การดำเนินงานตามงบประมาณแบบแผนงาน ซึ่งกรมวิเทศสหการจัดขึ้นระหว่างวันที่ 28-30 ตุลาคม 2526) หน้า 3-4.

1. ความก้าวหน้าในการดำเนินงาน ตรวจสอบโดยวัดผลงานจริงของการดำเนินงาน และพิจารณาความเหมาะสมของผลงานตาม เป้าหมายของการดำเนินงาน แล้วนำมา เปรียบเทียบกัน
2. ประสิทธิภาพของการดำเนินงาน ตรวจสอบโดยวัดผลได้จริงจากการดำเนินงาน และพิจารณาความเหมาะสมของผลได้ เป้าหมายของการดำเนินงาน แล้วนำมา เปรียบเทียบกัน
3. ความประหยัดและประสิทธิภาพในการดำเนินงาน ตรวจสอบโดยวัดต้นทุนจริงในการดำเนินงาน และพิจารณาความเหมาะสมของต้นทุนมาตรฐาน แล้วนำมา เปรียบเทียบกัน

ในกรณีที่ไม่มีอาจวัดต้นทุนจริงได้ และหรือไม่มีการจัดทำต้นทุนมาตรฐานไว้ จะตรวจสอบโดยค้นหา และพิสูจน์การปฏิบัติงานจริงซึ่งมีความสูญเปล่า หรือการบริหารจริงซึ่งไม่มันเหมาะ

4. ความคุ้มค่าของการดำเนินงาน การตรวจสอบด้านนี้แบ่งการวัด และประเมินออกเป็น 2 ระดับ คือ

4.1 วัดผลได้จริงจากการดำเนินงาน และต้นทุนจริงในการดำเนินงาน แล้วนำมา เปรียบเทียบกัน

4.2 วัดผลได้จริง เบ็ดเสร็จซึ่งรวมผลได้จริงทางสังคม และต้นทุนจริง เบ็ดเสร็จ ซึ่งรวมต้นทุนทางสังคม แล้วนำมา เปรียบเทียบกัน

จะเห็นว่าการตรวจสอบจากแนวความคิดนี้จะต้องวัดผลการดำเนินงานในเชิงปริมาณ เว้นแต่การประเมินด้านประสิทธิภาพ ถ้าไม่สามารถวัดได้ในเชิงปริมาณ ก็อาจจะตรวจสอบดูความสูญเปล่า และระบบการบริหาร ซึ่งการพิจารณาจากความสูญเปล่าไม่อาจทำให้สรุปได้ว่า การดำเนินงานนั้นมีหรือไม่มีประสิทธิภาพ เนื่องจากการพิจารณาจากความสูญเปล่า อาจพิจารณาเพียงส่วนหนึ่งส่วนใดของการดำเนินงาน

รายงานการตรวจสอบของสำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน ในช่วงปี 2524-2526 มีความหลากหลายในด้านของผลการตรวจสอบ สามารถแบ่งเป็น 2 แบบ คือ แบบแรก ผลการตรวจสอบ จะแสดงให้เห็นถึงข้อตรวจพบที่เป็นปัญหา และข้อบกพร่องของการดำเนินงาน และมีการประเมินความก้าวหน้าของการดำเนินงานไว้ด้วย ส่วนแบบที่ 2 ผลการตรวจสอบจะเป็นในลักษณะผลการวิเคราะห์วัตถุประสงค์ของแผนงานและโครงการ และวัดผลการดำเนินงานในเชิงปริมาณ เพื่อประเมินผลโดยการ เปรียบเทียบกับวัตถุประสงค์และเป้าหมาย แต่เนื่องจากแผนงานและโครงการส่วนใหญ่ไม่ได้กำหนดผลได้ตามเป้าหมายที่วัดในเชิงปริมาณได้ ทำให้ไม่สามารถประเมินประสิทธิภาพของการดำเนินงานได้ ผลการตรวจสอบจึงออกมาในลักษณะเสนอแนะให้มีการกำหนดผลได้ตามเป้าหมายที่วัดได้ เพื่อสามารถใช้เป็นเกณฑ์ในการประเมินผล

จนกระทั่งในปี พ.ศ.2528 ได้มีการจัดตั้งหน่วยงานใหม่ระดับกอง เพื่อรับผิดชอบงานด้านการตรวจสอบ และด้านการพัฒนาการตรวจสอบการดำเนินงานขึ้นโดยเฉพาะ คือ กองตรวจสอบการใช้จ่ายทรัพย์สินของรัฐ กองนี้ได้มีการจัดทำคู่มือการตรวจสอบการดำเนินงานขึ้นใช้ในสำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน แนวความคิดและระเบียบวิธีการตรวจสอบโดยสรุป คือ ในการตรวจสอบจะทำการสำรวจข้อมูลเบื้องต้นก่อน เพื่อกำหนดประเด็นที่จะเป็นข้อตรวจพบที่สำคัญ (ยังไม่ถือว่าเป็นข้อตรวจพบจนกว่าจะตรวจสอบในรายละเอียด) แล้วจึงทำการวางแผนการตรวจสอบเพื่อตรวจสอบในรายละเอียดว่า ข้อเท็จจริงที่เป็นอยู่ (ข้อตรวจพบ) เป็นไปตามประเด็นที่กำหนดไว้หรือไม่ โดยตรวจสอบให้ได้ข้อมูลครบถ้วนตามองค์ประกอบของประเด็นคือ สิ่งที่เป็นอยู่ (Condition) สิ่งที่จะเป็น (Criteria) สาเหตุ (Cause) ผลกระทบ (Effect) และข้อเสนอแนะ (Recommendation) ประเด็นที่ตั้งไว้จะเกี่ยวข้องกับการตรวจสอบด้านประสิทธิผล ประสิทธิภาพ และความประหยัด คือ ด้านประสิทธิผล จะพิจารณาว่า ผลการดำเนินงานเป็นไปตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนดไว้หรือไม่ รวมทั้งการพิจารณาความคุ้มค่า โดยเปรียบเทียบต้นทุนกับผลประโยชน์ ส่วนด้านประสิทธิภาพ และความประหยัดจะพิจารณาจากการประเมินระบบการควบคุมภายใน การบริหารงาน และการปฏิบัติงาน⁷

จะเห็นได้ว่า การพัฒนาการตรวจสอบการดำเนินงานของสำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน นับจากที่มีการประกาศใช้พระราชบัญญัติการตรวจเงินแผ่นดินจนถึงปัจจุบัน ได้เกิดแนวความคิดที่แตกต่างกันไป ในด้านการประเมินผลการดำเนินงาน พอสรุปได้ดังนี้

1. แนวความคิดในการวัดผลการดำเนินงานในเชิงปริมาณ เพื่อประเมินผลโดยเปรียบเทียบ กับเป้าหมายและมาตรฐานที่กำหนดไว้ ทำให้สามารถแสดงความเห็นอย่างชัดเจนในเรื่อง ประสิทธิภาพ ประสิทธิภาพ ความคุ้มค่า และความประหยัด ของการดำเนินงาน ซึ่งเป็นข้อดีของการประเมินผลในเชิงปริมาณ แต่ในการปฏิบัติ เป็นเรื่องที่ทำได้ยาก เนื่องจากผลที่ได้จากการดำเนินงานของแผนงานและโครงการบางอย่างไม่สามารถวัดในเชิงปริมาณได้ จะเรียกการประเมินผลตามแนวความคิดนี้ว่า การประเมินผลโดยตรง

2. แนวความคิดในการประเมินผลการดำเนินงาน โดยค้นหาข้อตรวจพบที่เป็นปัญหา และข้อบกพร่องที่จะเป็นอุปสรรคต่อประสิทธิภาพ ประสิทธิภาพ ความประหยัด และความคุ้มค่าของ

⁷ สำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน, คู่มือการตรวจสอบการดำเนินงาน หน้า 04-1 - 04-15.

การดำเนินงาน ซึ่งจะศึกษาถึงระบบการบริหาร ขั้นตอนการปฏิบัติงาน รวมทั้งการพิจารณาความสูญเสียเปล่าของการใช้ทรัพยากร ข้อดีในการประเมินผลแบบนี้ คือ สามารถรวบรวมข้อมูลในการตรวจสอบได้ง่ายกว่าการวัดผลการดำเนินงานในเชิงปริมาณ ถ้าไม่มีการกำหนดผลได้ตามเป้าหมายไว้ในแผนงาน และโครงการอย่างชัดเจน แต่มีข้อเสียคือ ไม่สามารถออกความเห็นอย่างชัดเจนว่า การดำเนินงานนั้นมีประสิทธิผล ประสิทธิภาพ ความประหยัด และคุ้มค่า หรือไม่อย่างไร เนื่องจากการศึกษาข้อตรวจพบที่เป็นปัญหาและข้อบกพร่อง รวมทั้งการศึกษาการบริหารงาน จะต้องตรวจสอบในทุกระบบที่เกิดขึ้น จึงจะแสดงความเห็นได้ ซึ่งจะต้องใช้ทรัพยากรในการตรวจสอบมากเกินไป จึงอาจจะตรวจสอบได้ในบางเรื่องที่เห็นว่ามีมีความสำคัญ จะเรียกการประเมินตามแนวความคิดนี้ว่า การประเมินผลโดยอ้อม

จากการศึกษารายงานการตรวจสอบการดำเนินงานของสำนักงานตรวจเงินแผ่นดินในปัจจุบัน (ช่วงปี 2531-2532) ผู้วิจัยมีความเห็นว่า

1. วัตถุประสงค์ของโครงการที่ทำการตรวจสอบไม่ได้กำหนดไว้แน่ชัด แต่ได้กำหนดไว้อย่างกว้างๆ ซึ่งยากแก่การวัดผลการดำเนินงาน
2. การตรวจสอบที่ผ่านมายังไม่มีการวัดประสิทธิภาพของการดำเนินงานที่ชัดเจน
3. การตรวจสอบประสิทธิผลโดยเปรียบเทียบวัตถุประสงค์กับผลการปฏิบัติงานจริงยังไม่ชัดเจน การตรวจสอบส่วนใหญ่จะเป็นลักษณะของการวัดความก้าวหน้าของงาน ทำให้ยังไม่ทราบว่าการบรรลุผลตามวัตถุประสงค์เพียงใด
4. การรายงานส่วนใหญ่เป็นการรายงานเกี่ยวกับข้อตรวจพบบางอย่าง ซึ่งเป็นเพียงส่วนหนึ่งที่อาจมีผลต่อประสิทธิภาพและประสิทธิผลของโครงการเท่านั้น

จะเห็นได้ว่าการตรวจสอบการดำเนินงานของสำนักงานตรวจเงินแผ่นดินยังไม่สามารถดำเนินการครบถ้วนตามที่พระราชบัญญัติการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. 2522 ได้กำหนดไว้ จึงควรจะได้มีการศึกษาการตรวจสอบการดำเนินงานที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน ตลอดจนปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้น และศึกษากว้างไปถึงการตรวจสอบการดำเนินงานของต่างประเทศ เพื่อสามารถนำมาปรับปรุงแนวทางการปฏิบัติงานตรวจสอบการดำเนินงานให้มีประสิทธิผลยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ของการศึกษาวิจัย

1. เพื่อศึกษาแนวความคิดและระเบียบวิธีการตรวจสอบการดำเนินงานของสำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน และหาข้อสรุป

2. เพื่อศึกษาปัญหา สาเหตุ และแนวทางแก้ไขปัญหามุ่งเน้นทางปฏิบัติของการตรวจสอบการดำเนินงาน โดยสำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน

3. เพื่อปรับปรุงแนวความคิดและระเบียบวิธีการตรวจสอบการดำเนินงาน

สมมติฐาน

1. แนวความคิดและระเบียบวิธีการตรวจสอบการดำเนินงานของกองและสำนักงานตรวจเงินแผ่นดินภูมิภาคต่างๆ ของสำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน ยังขาดความชัดเจนและไม่เป็นแนวเดียวกัน

2. ในการตรวจสอบการดำเนินงานของสำนักงานตรวจเงินแผ่นดินตามวิธีการประเมินโดยตรงมีปัญหาและอุปสรรคดังนี้คือ

2.1 หน่วยรับตรวจสอบส่วนมากไม่ได้กำหนดผลงานตาม เป้าหมายที่วัดในเชิงปริมาณได้ (Measurable Target Output) และไม่ได้รวบรวมข้อมูลอันเป็นผลงานจริง (Actual output) ของการดำเนินงานไว้

2.2 หน่วยรับตรวจสอบส่วนมากไม่ได้จัดทำต้นทุนมาตรฐาน (Standard Cost) และไม่ได้หาต้นทุนจริง (Actual Cost) ของการดำเนินงานไว้

2.3 หน่วยรับตรวจสอบส่วนมากไม่ได้กำหนดผลได้ เป้าหมายที่วัดในเชิงปริมาณได้ (Measurable Target Benefit) และไม่ได้รวบรวมข้อมูลผลได้จริง (Actual Benefit) ของการดำเนินงานไว้

ขอบเขตของการศึกษาวิจัย

ศึกษาการตรวจสอบการดำเนินงานของสำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน ซึ่งหมายถึงการตรวจสอบการใช้จ่ายเงินและการใช้จ่ายทรัพย์สินของส่วนราชการต่างๆ เพื่อแสดงความเห็นว่าได้ปฏิบัติตามวัตถุประสงค์มีประสิทธิภาพ เป็นไปโดยประหยัด และมีผลคุ้มค่าหรือไม่ โดยศึกษาแนวความคิดและระเบียบวิธีการตรวจสอบการดำเนินงานรวมทั้งปัญหาและอุปสรรคในการตรวจสอบของกองและสำนักงานตรวจเงินแผ่นดินภูมิภาคต่างๆ คือ กองตรวจสอบการใช้จ่ายทรัพย์สินของรัฐ กองตรวจเงินพลเรือนที่ 1-3 กองตรวจเงินรัฐวิสาหกิจและเงินทุน 1-2 กองตรวจเงินทหาร และสำนักงานตรวจเงินแผ่นดินภูมิภาคที่ 1-12 นอกจากนั้นจะศึกษาแนวความคิดและระเบียบวิธีการตรวจสอบของสำนักงานตรวจเงินแผ่นดินต่างประเทศอีก 2 ประเทศ คือ สหรัฐอเมริกา และออสเตรเลีย

เพื่อเป็นการ เปรียบ เทียบด้วย

วิธีการศึกษาและวิจัย

การศึกษาการตรวจสอบการดำเนินงาน ดำเนินโดย

1. รวบรวมแนวความคิดและหลักการ เกี่ยวกับการตรวจสอบการดำเนินงานจากตำรา และข้อเขียนทางวิชาการ เอกสารประกอบการฝึกอบรมและสัมมนา และคู่มือการตรวจสอบการดำเนินงานของประเทศสหรัฐอเมริกาซึ่ง เป็นประเทศที่ริเริ่มการตรวจสอบการดำเนินงาน และประเทศออสเตรเลียซึ่ง เป็นประเทศที่มีการติดต่อสัมพันธ์กับสำนักงานตรวจเงินแผ่นดินไทยและมีการตรวจสอบประสิทธิภาพที่ควรแก่การศึกษา

2. ศึกษาแนวความคิดและระเบียบวิธีการดำเนินการตรวจที่ปฏิบัติงานจริงในปัจจุบันของสำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน โดยศึกษาจากคู่มือการปฏิบัติงาน กระดาษทำการแนวการตรวจสอบ รายงานการตรวจสอบ และทำการสัมภาษณ์ผู้ที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบ หัวหน้าสายตรวจสอบ หัวหน้าฝ่ายตรวจสอบ และผู้อำนวยการกอง

3. ทำการศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการตรวจสอบการดำเนินงานของสำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน โดยใช้แบบสอบถามทำการสำรวจข้อมูลจากกองและสำนักงานตรวจเงินแผ่นดินภูมิภาคต่างๆ ตามขอบเขตการวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อได้ข้อมูล(ปฐมภูมิ) เรียบร้อยแล้ว จะนำข้อมูลเหล่านี้มาตรวจสอบความสมบูรณ์ของข้อมูล หากมีข้อมูลใดไม่สมบูรณ์จะทำการสอบถามอีกครั้งหนึ่ง เมื่อได้ข้อมูลที่สมบูรณ์แล้วจะนำมาสร้างตารางแสดงความถี่ของคำตอบที่ได้รับจากแบบสอบถาม และวิเคราะห์ข้อมูลโดยวิธีทางสถิติ คือ การหาค่าเฉลี่ย การคิดอัตราส่วนร้อยละ และการคิดค่า Chi-square

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการศึกษา

1. เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาการตรวจสอบการดำเนินงานของสำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน
2. เพื่อเป็นประโยชน์ทางด้านวิชาการและใช้ในการศึกษาการตรวจสอบการดำเนินงาน
3. เพื่อเป็นประโยชน์ต่อการนำไปปรับใช้ในการปฏิบัติงานตรวจสอบในหน่วยงานอื่นๆ ทั้งภาครัฐบาล และ เอกชน